

СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ГІРНИЧО-МЕТАЛУРГІЙНОГО КОМПЛЕКСУ, СПРЯМОВАНІ НА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННОЇ БАЗИ УКРАЇНИ

На сучасному етапі економічного розвитку у рамках національного господарства слід забезпечувати пріоритетність розвитку тих галузей, що займають ключові позиції в господарській сфері держави, у її промисловому та експортному потенціалі, забезпечують надходження валютних коштів до державного бюджету й приносять значний економічний ефект. У цьому зв'язку, для промисловості України, особливо актуальними постають питання розвитку експортно-орієнтованих галузей, які можуть забезпечити конкурентоспроможність продукції своїх підприємств на зовнішньому ринку.

Отже, прерогатива ефективної галузі промисловості полягає в прискоренні соціально-економічного зростання національної економіки на основі інтенсивного розвитку науково-технічного прогресу. Головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енергозберігаючих та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоспроможної продукції.

Гірничо-металургійний комплекс (ГМК) розглядають як базову експортно-орієнтовану галузь народного господарства, що забезпечує потреби всіх галузей економіки України в металопродукції як основного конструкційного матеріалу [1]. Основною сировинною ланкою комплексу є підприємства гірничовидобувної галузі, що забезпечують видобуток, збагачення та агломерування залізних, марганцевих і хромітових руд. Гірничорудна підгалузь України забезпечує чорну металургію вихідною сировиною і насамперед залізною рудою.

У зв'язку з цим актуальним для економіки України є проблема розробки стратегічних напрямків підвищення ефективності використання економічного потенціалу підприємств ГМК, які на сьогодні нагально потребують дослідження альтернативних варіантів раціонального використання їх ресурсно-виробничого потенціалу.

Аналізу тенденцій та перспектив розвитку металургійної галузі України в контексті використання мінерально-сировинної бази (МСБ) України та світових тенденцій у галузі фахівці приходять до висновку, що ймовірним є сценарій майбутнього поступового витіснення українських металургів зі світового ринку іншими країнами-виробниками металопродукції. Це, у свою чергу, може негативно позначитися на макроекономічній стабільності в Україні через скорочення притоку валютних надходжень.

Проведені дослідження щодо перспективи розвитку металургійної галузі та МСБ України з урахуванням тенденцій галузі у світовому вимірі залишаються недостатньо розкритими в силу багатокритеріальності й багатоваріантності стратегічного планування підприємств ГМК, що в свою чергу призводить до певних суперечностей між окремими критеріями та альтернативними варіантами їх розвитку і до зумовленого цим конфлікту. Виходячи з цього метою дослідження є визначення загальних напрямків стратегії й тактики розвитку підприємств ГМК, які надають можливість систематизувати за рівнями ієрархії та підсистемами управління підприємств ГМК заходи, спрямовані на підвищення ефективності використання їхнього економічного потенціалу за умов невизначеності й конфліктності ринкового середовища.

Для вирішення невідкладних проблем гірничовидобувної промисловості потрібні рішучі кардинальні заходи. Загальна стратегія повинна бути спрямована на підтримання експортного потенціалу ГМК з метою забезпечення валютних надходжень в Україну, підвищення конкурентоспроможності продукції шляхом зменшення її собівартості, проведення реструктуризації підприємств та оновлення виробничих засобів.

Список літератури

1. Афанасьєв І.Є. Маркетинг та менеджмент інвестиційно-інноваційних проектів у контексті стратегії просування продукції залізничних підприємств / Є.В. Афанасьєв, І.Є. Афанасьєв, А.Р. Арутюнян // Ефективна економіка. – 2017. – № 4. – Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nayka.com.ua/>.